“Dövlət maliyyəsinin idarəolunmasının təkmilləşdirilməsi vətəndaş-dövlət həmrəyliyinin daha da möhkəmləndirilməsində mühüm amildir”

Müsahibimiz Azərbaycan Respublikası Hesablama Palatasının sədri Vüqar Gülməmmədovdur

- Vüqar müəllim, ilk sualımız müzakirəsi yeni yekunlaşmış büdcə layihəsi ilə bağlıdır. Kənar dövlət maliyyə nəzarəti orqanı olaraq müzakirələri, qəbul edilmiş sənədləri necə qiymətləndirirsiniz?

- Qeyd edim ki, ilkin olaraq Milli Məclisin müxtəlif komitələrində, daha sonra isə plenar iclaslarında büdcə layihəsinin müzakirəsi bu il əvvəlki illərlə müqayisədə daha aktiv formada baş tutmuşdur. Müsbət haldır ki, müzakirələrdə həm millət vəkilləri, həm də hökumət üzvləri mövcud problem və çətinliklərin həll edilməsi yolunda konstruktiv əməkdaşlığın vacib olduğunu ifadə etmişlər. Eyni zamanda vurğulanmalıdır ki, komitələrdə təşkil olunmuş müzakirələrdə dövlətin əsas maliyyə sənədinin tərtibi üzərində çalışmış orqanlar, həmçinin büdcə vəsaitlərinin istifadəçiləri olan qurumlar arasında sıx kommunikasiya təmin edilmişdir.

Sənədlərlə bağlı o da diqqətə çatdırılmalıdır ki, ali audit orqanı (AAO) olaraq bizi ilk növbədə təqdim edilən sənədlərin əhatə dairəsi və bu sənədlərin ölkədə fiskal intizamın təmin edilməsindəki rolu maraqlandırır. Rəydə bu istiqamətdə mövqeyimizi ifadə etmişik və vurğulayım ki, büdcələrin tərtibi və strukturu ilə bağlı qanunvericiliyin müəyyən etdiyi tələblər əsasən gözlənilmiş, büdcə layihəsi ilə birlikdə hazırlanan və təqdim olunan sənədlərin siyahısı əvvəlki illərlə müqayisədə artırılmış, izahatlara daxil edilmiş məlumatların keyfiyyət və həcminin nisbətən yüksəldilməsi istiqamətində müsbət addımlar atılmış, dövlət maliyyəsi üçün əhəmiyyətli hesab edilən bəzi risklər şərh olunmuş, apardığımız təhlil və qiymətləndirmələrə əsaslanmaqla əvvəlki rəylərdə vurğuladığımız bir çox məqamlar builki büdcə sənədlərində nəzərə alınmışdır.

Bununla yanaşı, büdcə sənədlərində bəzi hallarda yalnız informativ xarakterli məlumatların əks olunması, əvvəlki illərlə müqayisədə bir sıra istiqamətlərdə göstərici çeşidinin azaldıldığı da qeyd edilməlidir. Sadalanan halları və büdcə-vergi siyasətinin əsas istiqamətlərindən biri kimi dövlət maliyyəsinin idarəedilməsində şəffaflığın və hesabatlılığın artırılmasının müəyyən edildiyi diqqətə alınaraq büdcə qanunvericiliyinin təkmilləşdirilməsinə, büdcə sənədləşməsinin çeşidinin və keyfiyyətinin artırılmasına ehtiyac olması barədə Hesablama Palatasının mövqeyi rəydə əks etdirilmişdir.

- Parlament çıxışlarınızda yeni büdcə qaydasının, ortamüddətli xərclər çərçivəsinin zəruriliyini vurğuladınız. Daha sadə formada nəyin və ya nələrin olmasını vacib hesab edirsiniz?

- Sualınızı cavablandırmadan əvvəl diqqətə çatdırım ki, sadaladığınız mütərəqqi fiskal institut və mexanizmlərin dövlət maliyyəsinin idarəedilməsində rolu və əhəmiyyəti böyükdür. Fiskal intizamı təmin edəcək büdcə qaydasının qəbul edilməsi, dövlət borcunun idarəolunması strategiyasının hazırlanması, ortamüddətli xərclər çərçivəsinə (OMXÇ) və fəaliyyət büdcəsinə keçidin təmin edilməsi, büdcə xərclərinin səmərəliliyi və nəticəliliyinin qiymətləndirilməsinin vacibliyi Hesablama Palatasının rəylərində son illərdə davamlı olaraq öz əksini tapmışdır.

Qeyd etdiyiniz fiskal institutlara gəlincə, ilk olaraq büdcə qaydasına toxunum. Qüvvədə olan büdcə qaydasında təkmilləşdirilmənin aparılması zərurəti dəfələrlə rəylərimizdə şərh edilmiş, qaydanın protsiklik xüsusiyyəti, mürəkkəbliyi, hesablamaların aparılması zamanı bəzi amillərin nəzərə alınmasının vacibliyi barədə məlumat verilmişdir. Yenilənən qaydada əvvəlki qaydaya xas olan bir sıra riskli məqamlar aradan qaldırılır ki, bunu da müsbət hal kimi qiymətləndirmək olar. Bununla yanaşı, qaydanın tətbiqinin məqsədlərindən biri kimi Dövlət Neft Fondunun aktivlərinin qorunmasının göstərilməsi fonunda həmin fonddan dövlət büdcəsinə transfertə dair məhdudiyyətin birbaşa deyil, dolayı müəyyənləşdirilməsi, transfertin artırıldığı illər üzrə də qaydaya riayət edilmə imkanlarının olması tərəfimizdən risk amilləri kimi dəyərləndirilmişdir.

OMXÇ və nəticəəsaslı büdcəyə gəldikdə isə, qeyd etməliyəm ki, bu büdcə modeli yuxarıdan aşağı büdcə planlaşdırılmasını, büdcə tərtibinin strateji mərhələsini ehtiva edir və dövlətin sosial-iqtisadi sahədə ortamüddətli və uzunmüddətli siyasətinin büdcə siyasəti ilə uzlaşdırılmasında vacib yer tutur. Bu istiqamətdə apardığımız təhlil və qiymətləndirmələr nəzərdə tutulmuş hədəflərin reallaşdırılması üçün yuxarıdan aşağı büdcə modelinə keçid üzrə aparılan islahatın daha da gücləndirilməsinin vacibliyini qeyd etməyə imkan verir. OMXÇ və nəticəəsaslı büdcə üzrə təkmil hüquqi bazanın yaradılmasının, hüquqi bazanın büdcə qanunvericiliyinə tam inteqrasiyasının, pilot bölmələrin sektor strateji və fəaliyyət planlarının ölkənin strateji

sənədləri və dövlət proqramlarında müəyyən edilmiş tədbirlərlə uzlaşdırılmasının, hədəf və maliyyələşmə göstəricilərinin uyğunluğunun bu istiqamətdə islahatların sürətli və sistemli keçirilməsinə xidmət edəcəyi qənaətindəyik.

- Hər il olduğu kimi, bu rəydə də təklif və tövsiyələriniz var. Vüqar müəllim, tövsiyələrin əsas istiqamətləri və Hesablama Palatasının onların reallaşmasından gözləntiləri barədə məlumat verməyinizi xahiş edirik.

- Ümumiyyətlə, AAO-ların əsas vəzifələrindən biri keçirdiyi auditlər, apardığı təhlillər və qiymətləndirmələrdən irəli gələrək, dövlət maliyyəsinin idarəolunmasına dair tövsiyələr vermək, bu tövsiyələrin icrasını təşviq etməkdən ibarətdir. Biz də bunu rəhbər tutaraq həm ayrı-ayrı qurumlar və mövzular üzrə həyata keçirdiyimiz auditlərdə, həm də büdcə layihələrinə və icrasına olan rəylərimizdə dövlət vəsaitlərinin idarəedilməsinin AAO baxımından təkmilləşdirilməsi istiqamətində tövsiyələrimizi təqdim edirik.

Son rəydə 38 tövsiyə təqdim etmişik. Həmin tövsiyələri qanunvericiliyin təkmilləşdirilməsi, dövlət büdcəsinin gəlirləri, xərcləri, dövlət maliyyəsinin hesabatlılığı və şəffaflığı istiqamətində qruplaşdıra bilərəm. Məlumat üçün bildirim ki, qanunvericiliyə dair tövsiyələr əsasən “Büdcə sistemi haqqında” qanuna bəzi dəyişiklikləri, o cümlədən həmin qanuna bir sıra əlavələrin olunmasını, müəyyən anlayışların daxil edilməsini, büdcə sənədlərinin məlumatlılığının artırılmasını özündə ehtiva etmişdir. Dövlət maliyyəsinin hesabatlılığı və şəffaflığı üzrə tövsiyələrdə əsasən vahid büdcə təsnifatının mütərəqqi təcrübəyə uyğunlaşdırılması, hesabatlılıqda bəzi uyğunsuzluqların aradan qaldırılması, OMXÇ-nin tətbiqi istiqamətində təkmilləşmələrin aparılması, bir sıra institusional dəyişikliklərlə bağlı təkliflərimizi əks etdirmişik.

- Milli Məclisdə deputatların çıxışları və təklifləri sizin təşkilatın növbəti ildəki fəaliyyətinin təşkilində təsirli oldumu?

- İlk olaraq diqqətə çatdırım ki, Milli Məclis və AAO arasında əməkdaşlığa dair beynəlxalq təcrübənin təhlili göstərir ki, bu iki qurum arasında işgüzar əlaqələrin təmin edilməsi son nəticədə dövlət maliyyəsinin idarəolunmasının təkmilləşməsi və vətəndaş-dövlət həmrəyliyinin möhkəmlənməsində mühüm addımdır. AAO-nun fəaliyyətində əsas maraqlı tərəflərdən olan parlament üzvlərinin fikirlərinin nəzərə alınması da qeyd etdiyimiz hədəflərə xidmət edir.

Diqqətinizə çatdırmaq istərdim ki, potensial audit obyektlərinin və mövzularının seçiminə imkan verən məsələlərdən biri məhz büdcə müzakirələrində millət vəkilləri tərəfindən səsləndirilən fikirlərdir. Vurğulayım ki, əvvəlki illərdə də müxtəlif sahələri əhatə edən məsələlərlə bağlı deputatlar tərəfindən Milli Məclisdə qaldırılmış məqamlar Hesablama Palatasının iş planının hazırlanması zamanı nəzərə alınmışdır. Builki büdcə müzakirələrini də bu baxımdan məhsuldar hesab edərdim. Son müzakirələrdə millət vəkilləri tərəfindən bəzi dövlət proqramlarının auditi, bir sıra mövzular üzrə səmərəlilik auditinin keçirilməsinin vacibliyi vurğulanmışdır. Məhz bu məsələlər diqqətə alınaraq artıq xroniki böyrək çatışmazlığı ilə bağlı dövlət proqramının, həmçinin su və meliorasiya sahəsində xarici kreditlər hesabına görülmüş işlərin nəticəliliyinə dair nəzarət tədbirlərinin iş planına salınmasına dair qanunun tələbinə uyğun olaraq planlaşma işlərinə başlanılmışdır.

Eyni zamanda Hesablama Palatasında rəylər və müxtəlif auditlərin nəticələri üzrə keçirilən kollegiya iclaslarına deputatları dəvət etmişik və bu dəvət əməkdaşlığın daha da gücləndirilməsi məqsədini daşımışdır. Keçirilmiş görüşlərdə millət vəkilləri tərəfindən fikirlər səsləndirilmiş, onları maraqlandıran suallar cavablandırılmışdır. Hesab edirəm ki, bu kimi görüşlər hər iki tərəf üçün faydalı olmuşdur və biz bunu davam etdirmək fikrindəyik.

- Vüqar müəllim, Hesablama Palatasının dövlət büdcəsinin gəlirləri ilə bağlı səlahiyyət çərçivəsi barədə məlumat almaq istərdik.

- Sualınıza cavab verməzdən öncə praktikada gəlirlərin auditi ilə bağlı müxtəlif yanaşmaların mövcud olduğunu bildirməliyəm. Həmin yanaşmalar ölkələrin qanunvericiliyində bu istiqamətdə auditin aparılması ilə bağlı mandatın olub-olmamasından və həmin mandatın hansı formada əks etdirilməsindən asılı olaraq fərqlənir. Ümumiyyətlə, gəlirlərin auditi dedikdə gəlirlərin qanun və qaydalara uyğun düzgün hesablandığının, yığıldığının və uçotunun aparıldığının və maliyyə hesabatlarında ədalətli əks etdirilib-etdirilmədiyinin, gəlir yığım fəaliyyətinin icrasının effektivliyinin qiymətləndirilməsi nəzərdə tutulur. Bəzi ölkələrin AAO-ları maliyyə auditinin bir hissəsi kimi gəlirlərin auditini həyata keçirirlər, bəziləri isə səmərəlilik (performans) auditinə xüsusilə dövlət gəlirləri üzrə tematik auditlərə, məsələn, vergi, xüsusilə ƏDV vergisi üzrə inzibatçılığın, qanunvericiliyə edilən dəyişikliklərin dövlət büdcəsinin gəlirlərinə təsirinin, vergi və gömrük güzəştləri və azadolmalarının təsirinin qiymətləndirilməsi və s. mövzulara diqqət yetirirlər.

Bizim bu istiqamətdə səlahiyyətimizə gəlincə bildirməliyəm ki, qanunvericilikdə dövlət büdcəsinin və büdcədənkənar dövlət fondlarının (təsisatlarının) gəlirlərinin və kənar dövlət maliyyə nəzarəti obyektləri tərəfindən gəlirlərinin proqnozlaşdırılması, hesablanması, ödənilməsi və digər öhdəliklərin yerinə yetirilməsi üzrə kənar dövlət maliyyə nəzarətinin keçirilməsi ilə bağlı müddəalar nəzərdə tutulmuşdur. Qanunvericiliyin müvafiq müddəaları rəhbər tutularaq həm ayrı-ayrı nəzarət obyektlərinin auditi keçirilərkən gəlirlərin hesablanılması və ödənilməsi vəziyyətinin, həm də gəlirləri təmin edən fiskal orqanların inzibatçılığının auditi həyata keçirilir.

İkinci istiqamətin üzərində xüsusilə dayanmaq istərdim. Bir qayda olaraq, inzibatçılığın qiymətləndirilməsi prosesində qüvvədə olan hüquqi aktların tələblərinə əməl edilməsi vəziyyətinin müəyyənləşdirilməsi ilə yanaşı, sərf olunan dövlət resursları müqabilində qanunvericiliklə müəyyən edilmiş səlahiyyətlərdən istifadə olunma səviyyəsinin də müəyyənləşdirilməsi zərurəti yaranır. Bu məqsədlərə nail olunması üçün isə uyğunluq auditinin yanaşmaları kifayət etmədiyindən səmərəlilik auditinin də müəyyən elementləri tətbiq edilir və ya bu audit növləri birgə həyata keçirilir.

Auditlərlə yanaşı, rəylərimizdə də dövlət büdcəsinin gəlirlərinin təhlili və qiymətləndirilməsi məsələsi diqqətdə saxlanılır.

- COVID-19 pandemiyası bütün dünyada yayılıb və nə vaxt bitməsinə dair proqnozlar müxtəlifdir. Dünya ölkələri bu sahəyə kifayət qədər vəsait yönəltməyə davam edir. Ölkəmizdə də koronavirusla mübarizə istiqamətində kifayət qədər işlər görülüb. Bəs pandemiya nəzarət orqanının qarşısında hansı vəzifələr qoyur?

- Məlum olduğu kimi, COVID-19 törətdiyi fəsadlarla səhiyyə və iqtisadiyyat, eləcə də dövlət və vətəndaşlar qarşısında müxtəlif çağırışlar formalaşdırmışdır. Cənab Prezidentin bu sahəyə xüsusi diqqəti və verdiyi tapşırıqlar pandemiyanın ölkə iqtisadiyyatına vurduğu zərərin minimallaşdırılması və ölkə vətəndaşlarının sosial rifahının qorunmasına mühüm zəmin yaratmışdır. AAO-ların son məqsədinin dövlət vəsaitlərinin qorunması və düzgün istifadəsinə nəzarət etməklə vətəndaşların həyatında müsbət dəyişikliklər yaratmaqdan ibarət olması bizim dövlət və vətəndaşlar qarşısında istər pandemiya, istərsə də postpandemiya dövründə məsuliyyətimizi daha da artırmışdır.

Ümumiyyətlə, bildirim ki, AAO-lar üçün bu istiqamətdə fəaliyyət iki formada özünü göstərmişdir: dövlətin pandemiya ilə bağlı çəkəcəyi xərclərin preauditinin aparılması və maliyyələşdirilməsi başa çatmış tədbirlərin postauditinin aparılması. Hesablama Palatası bu istiqamətdə beynəlxalq təcrübəni diqqətdə saxlamaqla COVID-19-la bağlı xərclərin həm analitik prosedurlarla araşdırılmasını, həm də bir sıra auditləri həyata keçirmişdir. Eyni zamanda az öncə sadaladığım amillər növbəti il üzrə Hesablama Palatasının iş planı tərtib edilərkən də diqqətdə saxlanmışdır.

Əlavə bir məlumatı da qeyd edim ki, fiskal diaqnostika aləti olan və Beynəlxalq Büdcə Tərəfdaşlığı tərəfindən tərtib edilən Açıq Büdcə İndeksinin (ABİ) pandemiya şəraitində iqtisadi sistemin dəstəklənməsi və sosial rifahın qorunması istiqamətində ayrılmış vəsaitlərin istifadəsi üzərində dövlət nəzarətinin təmin edilməsi sahəsində müxtəlif ölkələrin təcrübəsinin öyrənilməsi və qiymətləndirilməsi üçün 120 ölkə üzrə xüsusi modul hazırlanmışdır. Həmin modul üzrə verilmiş cavablara əsaslanmaqla AAO-ların bu sahədə fəaliyyətinin qiymətləndirilməsi həyata keçirilmişdir.

- Siz çıxışınızda dövlət maliyyəsində hesabatlılığın və şəffaflığın artırılması və bu sahədə idarəetmənin gücləndirilməsi zərurətinin vacib olduğunu qeyd etdiniz. Bu sahədə Hesablama Palatası daha nələri təklif edir?

- Biz dəfələrlə rəylərimizdə və çıxışlarımızda Büdcə Məcəlləsinin hazırlanmasının vacibliyi ilə bağlı mövqeyimizi açıqlamışıq. Fikrimizcə, bu, büdcə münasibətlərinin daha sistemli tənzimlənməsi, müxtəlif hüquqi aktlarla əhatə olunan müddəaların vahid bir hüquqi aktda birləşdirilməsi, eyni zamanda dövlət maliyyə sisteminin “Büdcə sistemi haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanunundan kənarda qalan institutlarının əhatə edilməsi imkanlarını yaradar.

Ölkədə Dövlət Xərcləri və Maliyyə Hesabatlılığı (PEFA) üzrə yeni qiymətləndirmənin aparılmasının zərurətini də qeyd edərdim. Xatırladım ki, sonuncu qiymətləndirmə 2014-cü ildə həyata keçirilmişdir və qiymətləndirmənin metodoloji bazası həmin dövrdən sonra yenilənmişdir. Dövlət maliyyəsi üzrə hesabatlılığı qiymətləndirən digər fiskal diaqnostik alətlər üzrə ölkəmizin mövqeyinin yaxşılaşdırılması üçün işlər davam etdirilməlidir. Məlum olduğu kimi, bu sahədə hesabatlılığın gücləndirilməsi məsələsi büdcə-vergi siyasətində də təsbit edilib. Bu istiqamətdə parlament-hökumət-ali audit qurumu arasında tərəfdaşlığın gücləndirilməsinin, işçi qaydada müzakirələrin təşkilinin vacibliyi qənaətindəyik.

Dövlət maliyyəsinin idarəolunması təcrübəsində digər bir mütərəqqi yanaşma Dövlət Maliyyə Statistikası Təlimatının tətbiqini nəzərdə tutur. Məlum olduğu kimi, büdcə sisteminə daxil olan büdcələr üzrə vəhdət vahid büdcə təsnifatı ilə təmin edilməlidir. Qüvvədə olan vahid büdcə təsnifatının Dövlət Maliyyə Statistikası Təlimatı ilə uzlaşdırılmaması büdcə planlaşdırılması, büdcə uçotu və təhlili baxımından çətinliklərə səbəb olur. Ümumiyyətlə, bir məsələni xüsusi vurğulamaq istərdim: kassa metodu ilə yanaşı, hesablama metodu əsasında hesablanmış göstəricilərin büdcə sənədləşməsində artırılması və bunun üçün qanunvericiliyə zəruri dəyişikliklərin edilməsini təklif etmişik. Belə yanaşmanın verilən qərarların effektivliyinə müsbət təsir edəcəyi, maliyyə axınlarının hərəkətinin izlənilməsinə imkan verəcəyi qənaətindəyik.

Dövlət borcunun idarəedilməsi strategiyasının yenilənməsi və orada əks etdirilən borc dayanıqlılığının qiymətləndirilməsi üçün tətbiq olunan analitik xarakterli göstəricilərin əhatə dairəsinin genişləndirilməsini də vacib hesab edirik.

Digər bir məsələ dövlət proqramları ilə bağlıdır və bu proqramların vahid metodologiya ilə tərtibi, onların ölkənin strateji sənədləri ilə uzlaşması, xüsusən yeni tətbiq edilən OMXÇ ilə əlaqələndirilməsi vacibdir. Məlumat üçün bildirim ki, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2021-ci il 6 mart tarixli Fərmanı ilə “Dövlət proqramlarının tərtibi, icrası, monitorinqi və qiymətləndirilməsi Qaydası” təsdiq edilmişdir. Bu isə bundan sonrakı dönəmdə proqramların tərtibi və icrası bağlı işin gücləndirilməsini tələb edir.

- Bu ayın ilk günlərində Hesablama Palatasının 20 illik yubileyi qeyd olundu. Sizi və kollektivinizi təbrik edirik. AAO olaraq növbəti inkişaf dövrü üçün planlarınızı bilmək istərdik.

- Diqqətinizə görə minnətdaram. Bu 20 il ərzində biz daim dövlət maliyyəsinə nəzarət sahəsindəki fəaliyyətimizi təkmilləşdirməyə, nəzarət tədbirlərinin həyata keçirilməsi zamanı istinad etdiyimiz beynəlxalq standart və təlimatların sayını artırmağa, beynəlxalq təcrübəni araşdırmaqla mütərəqqi hesab olunan təcrübəyə uyğunlaşmağa, müxtəlif növ metodiki sənədlər qəbul etməklə metodoloji baza qurmağa çalışmışıq. Təsadüfi deyildir ki, beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən fəaliyyət qiymətləndirmələri zamanı Azərbaycan Respublikası Hesablama Palatasının tutduğu mövqelərdə ilbeil irəliləmə müşahidə edilməkdədir. Qeyd olunanlar isə fəaliyyətimizə dair hüquqi aktların təkmilləşdirilməsi və potensialımızın inkişafının Azərbaycan Prezidenti cənab İlham Əliyevin daim diqqət mərkəzində olması sayəsində mümkün olmuşdur.

Növbəti dövr üçün planlarımıza gəldikdə isə, qeyd edim ki, ötən il Hesablama Palatasının 2021-2025-ci illəri əhatə edən yeni strateji planı qəbul edilmişdir və fəaliyyətimizin təşkili zamanı bu planlama alətini və onun əsasında tərtib edilən əməliyyat planını rəhbər tuturuq. Fəaliyyətimizdə maraqlı tərəflərin fikir və ideyalarını diqqətdə saxlamaqla Hesablama Palatasının strateji sənədində müəyyən edilmiş strateji məqsəd və aralıq nəticələrdən irəli gələrək, 2022-ci ildə auditlərin əhatə dairəsinin artırılması, tövsiyələrin izlənməsi sisteminin hazırlanması, rəydə təhlil olunan xərclərin əhatə dairəsinin yüksəldilməsi, səmərəlilik auditlərinin keçirilməsi zamanı dayanıqlı inkişaf məqsədlərinin diqqətdə saxlanılması, İT auditinin tətbiqi, maraqlı tərəflərlə əməkdaşlığın təkmilləşdirilməsi nəzərdə tutulur. Bundan başqa, AAO olaraq həyata keçirdiyimiz işlərin effektivliyinin artırılması və rəqəmsal transformasiyaya keçidə hazırlığın təmin edilməsi məqsədilə məlumatların əldə olunması və emalı prosesinin rəqəmsallaşdırılmasını planlaşdırmışıq. Sadaladığım bu işlərin öhdəsindən layiqincə gəlmək üçün Hesablama Palatasında fəaliyyət göstərən kadrların potensialının gücləndirilməsi və əmək bazarında mövcud çağırışlara cavab verməsinin təmin edilməsi də növbəti ildə diqqət mərkəzimizdə olacaqdır.

- Yubiley tədbiriniz Hesablama Palatasının ev sahibi olduğu beynəlxalq tədbirlə eyni dövrə təsadüf etdi.

- Bəli. ECOSAI-nın İdarə Heyətinin 25-ci, Təlim Komitəsinin 20-ci toplantıları bu il Bakıda keçirildi. İlkin olaraq təşkilatla bağlı bildirim ki, ECOSAI İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatına üzv ölkələrin Ali Audit Qurumlarının birləşdiyi təşkilatdır və Azərbaycan Respublikası Hesablama Palatası 2002-ci ilin sentyabr ayından onun üzvüdür. Biz 2016-cı və 2019-cu illərdə 3 illik müddətə təşkilatın İdarə Heyətinin üzvü seçilmişik. Sonuncu toplantı bir məqamla da yaddaqalan olmuşdur. Belə ki, İdarə Heyəti ölkəmizin bu təşkilata sədrlik etməsi ilə bağlı namizədliyini irəli sürmüşdür və bununla bağlı yekun qərar növbəti ildə Qazaxıstanda keçiriləcək Assambleyada veriləcək. Əlavə olaraq bildirim ki, keçirilmiş toplantı zamanı təşkilata üzv dövlətlərin AAO-ları arasında təlimlərin səmərəliliyinin yüksəldilməsi, e-təlim proqramlarının həyata keçirilməsi, beynəlxalq audit standartlarının tətbiqinin artırılması və bu istiqamətdə uğur hekayələrinin paylaşılması, təşkilatın saytının funksionallığının və faydalılığının təkmilləşdirilməsi, əməkdaşlıq sazişlərinin imzalanması və digər istiqamətlərdə əməkdaşlığın davam etdirilməsinin vacibliyi məsələləri müzakirə olunmuşdur.

Ümumiyyətlə, Hesablama Palatası beynəlxalq fəaliyyətini geniş spektrdə təşkil etməkdədir. Bu fəaliyyət ikitərəfli və çoxtərəfli əməkdaşlıq üçün geniş platformadır və həmin platformadan məhsuldar istifadə etmək bizim marağımızdadır. Azərbaycan Respublikası Hesablama Palatası 2002-ci ilin aprel ayından Ali Audit Qurumlarının Beynəlxalq Təşkilatının (INTOSAI) üzvüdür və bu təşkilatın bir komitəsində, iki altkomitəsində, dörd işçi qrupunda və bir müzakirə qrupunda fəal iştirak edir. Bu fəaliyyət audit fəaliyyətin təkmilləşdirilməsi ilə yanaşı, ümumilikdə AAO olaraq fəaliyyətin təşkili və həyata keçirilməsinin mütərəqqi təcrübələrə uyğunlaşdırılması imkanlarını açır.

Aktiv beynəlxalq fəaliyyətimizdə qazandığımız digər bir uğur isə ondan ibarətdir ki, Azərbaycan Respublikası Hesablama Palatası 2002-ci ildən üzv olduğu Ali Audit Qurumlarının Asiya Təşkilatının (ASOSAI) Audit Komitəsinə ilk dəfə olaraq seçilmişdir və bu, 2021-2024-cü illəri əhatə edir.

- Vüqar müəllim, planlar barədə danışdınız. Sonda 2022-ci ildə Hesablama Palatasının nəzarət fəaliyyətinin əsas istiqamətləri barədə məlumat verməyinizi xahiş edirik.

- Qeyd edim ki, Hesablama Palatasının növbəti il üçün iş planının layihəsi müzakirə edilmişdir. Planın tərtibi zamanı, yuxarıda da qeyd etdiyim kimi, müxtəlif müzakirələrdə millət vəkillərinin qaldırdığı məsələlər nəzərə alınmışdır. Eyni zamanda il ərzində vətəndaşlar tərəfindən edilən müraciətlər əsasında aparılmış təhlillər üzrə müxtəlif sahələr diqqət mərkəzində saxlanılır. Ümumi şəkildə qeyd edim ki, 2022-ci ildə rəqəmsallaşma ilə bağlı tədbirlər, koronavirusla mübarizə, həmçinin dövlətin mədəniyyət, idman, sosial müdafiə və s. istiqamətlərdə siyasətinin reallaşdırılması istiqamətində ayrılmış vəsaitlərin istifadəsi məsələləri İş Planının əsasını təşkil edəcək.

Müsahibəni apardı:
Elçin VƏLİYEV,
“Azərbaycan”